പതിനാലാം കേരള നിയമസഭ
നാലാം സമ്മേളനം

നക്ഷത്ര ചിഹ്നമിടാത്ത ചോദ്യം നം. 2420 **08.03.2017-ൽ മറുപടിയ്ക്ക്**

ലോട്ടറി മേഖലയുടെ സംരക്ഷണം

	ചോദ്യം ശ്രീ.കെ.കുഞ്ഞിരാമൻ ശ്രീ. കെ.വി.അബ്ദുൾ ഖാദർ ശ്രീ. പി.കെ. ശശി ശ്രീ. ജോർജ് എം. തോമസ്		മറുപടി ഡോ.ടി.എം.തോമസ് ഐസക് (ധനകാര്യവും കയറും വകുപ്പുമന്ത്രി)
(എ)	സംസ്ഥാന ലോട്ടറി വകുപ്പിന്റെ പ്രവർത്തനങ്ങൾ അവലോകനം ചെയ്യാറുണ്ടോ എന്ന് വ്യക്തമാക്കുമോ;	(എ)	ഉണ്ട്
(ബി)	നോട്ട് അസാധുവാക്കലിനെ തുടർന്ന് പ്രതിസന്ധിയിലായ ലോട്ടറി മേഖലയെ സംരക്ഷിക്കുന്നതിന് എന്തെല്ലാം നടപടികളാണ് സ്വീകരിച്ചിട്ടുള്ളത്;	(ബി)	ഏജന്റുമാർക്കും, വിൽപ്പനക്കാർക്കും ഉണ്ടാകുന്ന ഭീമമായ നഷ്ടം ഒഴിവാക്കുന്നതിനായി 10 നറുക്കെടുപ്പുകൾ നീട്ടിവയ്ക്കുകയും, 20-11-16 മുതൽ 27-11-16 വരെയുള്ള 8 നറുക്കെടുപ്പുകൾ റദ്ദ് ചെയ്യുകയുമുണ്ടായി. കൂടാതെ നിർമ്മൽ ഭാഗ്യക്കുറിയുടെ 3 നറുക്കെടുപ്പുകളും റദ്ദാക്കി. ടിക്കറ്റുകൾ വിൽക്കപ്പെടാതെ വന്നതിനെ തുടർന്ന് ടിക്കറ്റച്ചടി ഗണ്യമായി കുറയ്ക്കുകയും ചെയ്തു. നിലവിൽ വിപണിയിലെ ഡിമാന്റിനനുസൃതമായി ടിക്കറ്റച്ചടി വർദ്ധിപ്പിച്ചു വരുന്നു.
(സി)	നോട്ട് നിരോധനത്തെ തുടർന്ന് സംസ്ഥാന സർക്കാരിന് ലോട്ടറികൾ റദ്ദാക്കേണ്ടി വന്നിട്ടുണ്ടോ; എങ്കിൽ വിശദാംശം നൽകുമോ;	(സി)	നോട്ട് നിരോധനത്തെ തുടർന്ന് ലോട്ടറി വ്യാപാര മേഖല പ്രതിസന്ധിയിലാവുകയും ഭാഗ്യക്കുറി ഏജന്റുമാർക്ക് ലോട്ടറി ഓഫീസുകളിൽ നിന്ന് ടിക്കറ്റ് വാങ്ങാനോ മുൻകൂട്ടി വാങ്ങിയ ടിക്കറ്റുകൾ

വിൽക്കുന്നതിനോ സാധിക്കാത്ത സാഹചര്യവുമുണ്ടായി. ഇതിനെ തുടർന്ന് 20-11-16 മുതൽ 27-11-16 വരെയുള്ള 8 നറുക്കെടുപ്പുകളും നിർമ്മൽ ഭാഗ്യക്കുറിയുടെ 3 നറുക്കെടുപ്പുകളും റദ്ദ് ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. വിശദ വിവരങ്ങൾ ചുവടെ ചേർക്കുന്നു.

ഭാഗ്യക്കുറി	നറുക്കെടുപ്പ് തീയതി
RN-263	20-11-16
W-386	21-11-16
SS-30	22-11-16
AK-268	23-11-16
KN-137	24-11-16
BN-265	25-11-16
KR-269	26-11-16
RN-264	27-11-16
NR-6	16-12-16
NR-7	06-01-17
NR-8	20-01-17

(ഡി) ഇതിന്റെ ഫലമായി ഇക്കാലയളവിൽ എത്ര കോടി രൂപയുടെ റവന്യൂ നഷ്ടമുണ്ടായിട്ടുള്ളതായാണ് കണക്കാക്കിയിരിക്കുന്നതെന്ന് വ്യക്തമാക്കാമോ;

(ഡി) ഭാഗ്യക്കുറി വകുപ്പിന്റെ, 2016 സെപ്റ്റംബർ, ഒക്ടോബർ എന്നീ മാസങ്ങളിലെ വരുമാനം യഥാക്രമം 732.03, 735.33 കോടി രൂപ വീതമായിരുന്നു. കേന്ദ്ര സർക്കാർ കറൻസി പിൻവലിച്ച 2016 നവംബർ 8-നു ശേഷം ഫെബ്രുവരി വരെ ലോട്ടറി വിൽപ്പനയിലൂടെ ഭാഗ്യക്കുറി വകുപ്പിന് സംഭവിച്ച റവന്യൂ നഷ്ടം ചുവടെ ചേർക്കുന്നു.

മാസം	ഭാഗ്യക്കുറി വകുപ്പ് പ്രതീക്ഷിച്ച വരുമാനം (കോടി രൂപയിൽ)	ഭാഗ്യക്കുറി വകുപ്പിന് ലഭിച്ച വരുമാനം (കോടി രൂപയിൽ)	ഏകദേശ റവന്യൂ നഷ്ടം (കോടി രൂപയിൽ)
നവംബർ 2016	740	372.70	367.3
ഡിസംബർ 2016	743	521.46	221.54

ജനുവരി 2017	745	564.74	180.26
ഫെബ്രുവരി 2017	745	568.94	176.06
ആകെ	**2973**	**2027.84**	**945.16**

(ഇ)	ലോട്ടറി നിയമങ്ങൾ ലംഘിച്ച് അന്യസംസ്ഥാന ലോട്ടറികൾ സംസ്ഥാനത്ത് പ്രവർത്തിക്കുന്നതായി ശ്രദ്ധയിൽപ്പെട്ടിട്ടുണ്ടോ; എങ്കിൽ ഇവയെ നിയന്ത്രിക്കുന്നതിന് നടപടി സ്വീകരിക്കുമോ;	**(ഇ)**	അന്യസംസ്ഥാന ലോട്ടറികൾ സംസ്ഥാനത്ത് നിലവിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്നില്ല. അനധികൃത/ നിയമവിരുദ്ധ ലോട്ടറികളെ നിയന്ത്രിക്കുന്നതിനായി സംസ്ഥാന ഇന്റലിജൻസ് മേധാവി അധ്യക്ഷനായി സംസ്ഥാനതല ലോട്ടറി മോണിറ്ററിംഗ് സമിതിയും, അതാത് ജില്ലാ കളക്ടർമാർ അധ്യക്ഷനായി ജില്ലാതല ലോട്ടറി മോണിറ്ററിംഗ് സമിതിയും രൂപീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്. അനധികൃത ലോട്ടറി സംബന്ധിച്ച് ഈ സമിതികൾ നിരീക്ഷിക്കുകയും ആവശ്യമായ നടപടികൾ സ്വീകരിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു.
(എഫ്)	സംസ്ഥാനത്ത് വ്യാജ ലോട്ടറികൾ തടയുന്നതിന് ലോട്ടറിയുടെ അച്ചടിയിലും നടത്തിപ്പിലും കൂടുതൽ സുരക്ഷാ സംവിധാനങ്ങൾ ഏർപ്പെടുത്താൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്നുണ്ടോ; വിശദാംശം നൽകുമോ?	**(എഫ്)**	ഭാഗ്യക്കുറി ടിക്കറ്റുകളിൽ കൂടുതൽ സുരക്ഷാ സംവിധാനങ്ങൾ ഏർപ്പെടുത്തുന്നത് സംബന്ധിച്ച് നിർദ്ദേശങ്ങൾ സമർപ്പിക്കുന്നതിന് ഗവൺമെന്റ് നിയോഗിച്ച ടെക്നിക്കൽ കമ്മിറ്റി 11-02-2017-ൽ സമർപ്പിച്ച റിപ്പോർട്ടിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ ടിക്കറ്റ് അച്ചടിയിൽ കൂടുതൽ സുരക്ഷാ സംവിധാനങ്ങൾ ഉൾപ്പെടുത്തുന്നതിന് നടപടികൾ സ്വീകരിച്ചു വരുന്നു.

സെക്ഷൻ ഓഫീസർ.